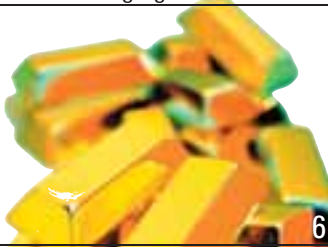

AEM í Lundúnum
Sogar til sín gullgrafara

Leigubílar
Höftunum hleypt af markaðnum

Kínverskt rannsóknarfar
Sendir tónlist úr geimnum

JÓN ÁSGEIR JÓHANNESSON, FORSTJÓRI BAUGS Baugur hyggur á auknar fjárfestingar í Bandaríkjunum.

Auka umsvif vestanhafs

Baugur hyggst auka umsvif sín á Bandaríkjamarkaði eftir því sem fram kemur í viðtali við Jón Ásgeir Jóhannesson í Wall Street Journal í gær. Baugur hefur, samkvæmt heimildum Markaðarins, þegar keypt hluti í bandaríska laggjaldaflugfélaginu JetBlue.

Í greininni er tæpt á Baugsmálinu og haft eftir Jóni Ásgeiri að það sé fyrst og fremst af pólitískum toga og stafi af langvarandi erjum milli forsvarsmanna Baugs og Davíðs Oddssonar, seðlabankastjóra og fyrrum forsætisráðherra. Blaðið hefur eftir Davíð Oddssyni að hann beri ekki kala til Baugsmanna, þótt honum þyki einstaka kaupskýslumenn, og þar á meðal Jón Ásgeir, hafa of mikil völd á Íslandi.

Milljarðatap í Straumi

Frá kaupum FL Group á 24,2 prósentu hlut í Straumi-Burðarásí hefur markaðsvirði Straums fallið um þrjátíu milljarða króna. FL Group borgaði fyrir þennan fjórðungshlut Kristins Björnssonar og Magnúsar Kristinssonar á genginu 18,9 en um hádegisbil í gær kostaði hluturinn 16,1 krónu.

Gengisþróun Straums á þessum tímum er eflaust ekki sú sem kaupendur eða aðrir hluthafar bjuggust við að yrði. Hlutur FL Group hefur rýrnað að minnsta kosti um sjö milljarða.

Samkvæmt upplýsingum Markaðarins vildi Lífeyrissjóður verzlunarmanna (LV) fá 19,1 í fimm prósentu hlut sinn í Straumi sem var auglýstur opinberlega til sölu. Ef LV selur bréfin í dag fær sjóðurinn 1,6 milljörðum minna fyrir sinn snúð.

FRÉTTIR VIKUNNAR

Í leikfangaútrás | Hamleys-leikfangakeðjan, sem er í eigu Baugs, Pálma Haraldssonar í Fons og stjórnenda, hyggst opna sérleyfisverslanir í Mið-Austurlöndum á næstu árum.

Ráðleggja sölu | Glitnir hefur gefið út nýtt verðmat á HB Granda sem er langt undir síðasta markaðsgengi og metur bankinn hlutinn í HB Granda á 7,4 krónur.

Starfa saman | Icelandic Group og Alfesca eru á lokastigi viðræðna um kaup þess síðarnefnda á frystiverskmiðju dótturfélags Alfesca, Delpierre, í Frakklandi.

Október sennilegur | Líklegt er að SPH og SPV sameinist seint í október fallist Fjármálaeftirlitið og stofnfjáreigendur á samrunaætlun stjórnna.

Auka hlutafé | Á aðalfundi Eddu útgáfu var tekin ákvörðun um að auka hlutafé um 555 milljónir króna. Páll Bragi Kristjánsson hættir sem forstjóri útgáfunnar.

Hugleiða sölu | Króatíska ríkisstjórnin er sögð tilbúin að ræða sölu á hlut sínum í samheitalyfjafyrirtækinu Pliva svo fremi sem kaupandinn mæti ákveðnum kröfum.

Stýrivextir hækkaðir | Seðlabanki Íslands brást við versnandi verðbólguhorfum með því að hækka stýrivexti um 0,75 prósentustig og standa þeir nú í þrettán prósentum.

Vantar fé | Björgólfur Thor Björgólfsson sagði í ræðu í boði til heiðurs forseta Grikklands helsta veikleika íslenskra fyrirtækja að þau skorti erlent fjármagn.

Hægir á í útlánnum banka

Vísbendingar eru um að útlán bankanna séu að dragast svo saman að Seðlabankanum sé það hugnanlegt. Öllum til hagsbóta, segir Davíð Oddsson seðlabankastjóri.

Óli Kristján Ármannsson
skrifar

Í rétta átt stefnir í útlánnum bankanna, að sögn Davíðs Oddssonar, formanns bankastjórnar Seðlabankans. Í lok maí voru útlán bankanna rétt rúmum 40 prósentum meiri en ári fyrr, samanborið við rúm 44 prósent mánuði fyrr og rúm 46 prósent í mars.

Á vaxtaákvörðunardögum Seðlabankans bæði í mars og í lok maí áréttaði Davíð að ekki sæust þess enn merki að dregið hefði nægilega úr útlánnum í bankakerfinu. Hámark útlána virðist hafa verið í september í fyrra, en þá voru þau rúmum 60 prósentum meiri en ári fyrr.

„Við teljum að bankarnir séu að taka sig á í þessum efnun og að vísbendingar séu um það þótt tiltölulega skammur tími sýni það,“ sagði Davíð á blaðamannafundi sem haldinn var í tilefni af stýrivaxtaákvörðun og útgáfu Peningamála fyrir helgi. „Með sama hætti sjáum við að bankarnir bregðast hraðar við með vaxtabreytingum en áður,“

þannig að þeir fylgja vel eftir samtölum sínum við Seðlabankann og því sem við höfum verið að beina til þeirra. Enda er það svo að ekki er síst mikilvægt fyrir þá að vel takist til, ekki síður en fyrir alla aðra í landinu.“

BREYTING ÚTLÁNA BANKA

Þróun útlána án gengis- og verðuppfærslu:

2005	Aukning í %
september	60,45
október	53,88
nóvember	56,22
desember	51,00
2006	
janúar	49,62
febrúar	47,43
mars	46,37
apríl	44,38
maí	40,38

Heimild: Hagdeild Seðlabanka Ís. Tölurnar sýna 12 mánaða hlutfallsbreytingu á lokatölum útlána hjá bönkunum.

prósent og haldist þannig fram á næsta ár.

Samdráttur milli fjórðunga

Hagnaður sautján félaga lækkar um 43 milljarða á milli ársfjórðunga.

Heildarhagnaður sautján félaga í Kauphöll Íslands dregst verulega saman á milli fyrsta og annars ársfjórðungs. Þetta er aðallega rakið til bankanna.

Á fyrsta ársfjórðungi, sem var algjört met tímabil, högnuðust félögin alls um tæpa 69,8 milljarða króna en miðað við spár greiningardeilda Glitnis banka og Landsbankans má búast við að heildarhagnaður verði rúmum 26,5 milljarðar á öðrum ársfjórðungi. Er þetta meira en 43

milljarða viðsnúningur eða 62 prósentu samdráttur.

Heildarhagnaður bankanna fjögurra, Glitnis, KB banka, Landsbankans og Straums, lækkar úr 61 milljörðum króna í rúmlega átján milljarða milli fjórðunga. Samanlagður hagnaður fyrirtækjanna sautján nemur því um 96 milljörðum króna á fyrri hluta árs.

Dráttur fyrir samdrátt er bönkunum spád mestum hagnaði á nýliðnum ársfjórðungi. Gert er

råd fyrir að KB banki hagnist um tíu milljarða króna, Glitnir um sjö milljarða og Landsbankinn um 2,9 milljarða. Nú bregður hins vegar svo við að FL Group og Straumi er spád tapi á fjórðungnum, FL Group 1,4 milljörðum en Straumi um 1,8 milljörðum. Einnig er gert råd fyrir að HB Grandi og TM hafi tapað yfir einum milljarði króna.

Avion Group, Actavis og Bakkavör skila góðum hagnaði gangi spárnar eftir. - eþa / Sjá bls. 12

120 ISSÓF 2006

Örugg ávöxtun í þeirri mynt sem þér hentar

Peningabréf Landsbankans

EUR 3,5%*

GBP 5,2%*

USD 5,1%*

Markmið Peningabréfa er að ná hærri ávöxtun en millbankamarkaður og gjaldeyrisreikningar. Enginn munur er á kaup- og sölugengi.

Landsbankinn
Banki allra landsmanna

410 4000 | landsbanki.is

Peningabréf ISK/EUR/USD/GBP eru fjárfestingarsjóðir í skilningi laga nr. 30/2003, um verðbréfasjóði og fjárfestingarsjóði. Sjóðirnir eru reknir af Landsvaka hf., rekstrarfélagi með starfsleyfi FME. Landsbankinn er vörsluadili sjóðanna. Athyllgi fjárfesta er vakin á því að fjárfestingarsjóðir hafa rýmri fjárfestingarheimildir skv. lögum heldur en verðbréfasjóðir. Um frekari upplýsingar um sjóðina, m.a. hvað varðar muninn á verðbréfasjóðum og fjárfestingarsjóðum og fjárfestingarheimildir sjóðanna, vísast til útbóðslýsingar og útdráttar úr útbóðslýsingu sem nálgast má í afgreiðslum Landsbankans auk upplýsinga á heimasíðu bankans, landsbanki.is.

*Nafnávöxtun á ársgrundvelli frá 1. apríl - 1. júlí 2006.

GENGISPRÓUN

	Vika	Frá áramótum
Actavis	0%	27%
Alfesca	0%	-2%
Atlantic Petroleum	3%	31%
Atorka Group	0%	-4%
Avion Group	-1%	-30%
Bakkavör	-2%	-14%
Dagsbrún	-1%	-7%
FL Group	1%	-12%
Glitnir	-4%	-3%
KB banki	-1%	-2%
Landsbankinn	-1%	-22%
Marel	-1%	8%
Mosaic Fashions	-4%	-19%
Straumur	-4%	3%
Össur	-2%	-6%

Miðað við gengi í Kauphöll á mánudaginn

Seðlabankinn græðir á falli krónu

Áætlaður hagnaður Seðlabankans á fyrri hluta árs fyrir framlag til ríkissjóðs nam samanlagt tæpum 14,4 milljörðum króna, þar af hagnaðist bankinn um 3,4 milljarða í júní. Hagnaðurinn er að langstærstum hluta borinn uppi af gengishagnaði.

Ingimundur Friðriksson seðla-

VÆGI MYNTA Í GJALDEYRISJÖFNUÐI SEÐLABANKANS Í ÁRSLOK 2005

Bandaríkjadalur	40%
Evra	40%
Sterlingspund	15%
Japanskt jen	5%

bankastjóri segir að breytingar á gengi krónunnar hafi mikil áhrif á afkomu bankans en tekur fram að skammtímabreytingar, til dæmis til eins mánaðar, segi harla lítið. Gengi krónunnar lækkaði um 5,1 prósent í júní. „Áhrif þeirra breytinga á gjaldeyrisforðanum leiðir til þess sem í reikningnum er kallað gengishagnaður eða gengistap.“

Allt árið í fyrra tapaði Seðlabankinn 2,8 milljörðum króna. Eignir Seðlabankans samanstanda einkum af gjaldeyris-

forðanum og viðskiptum bankans við innlendar lánastofnanir og ríkissjóð. „Markmið bankans er að sýna traustan efnahag og afkomu þegar til lengri tíma er lítið,“ segir Ingimundur þegar hann er spurður um hver fjár-

hagsleg markmið bankans séu. Gjalddeyrisforði bankans hefur styrkst um meira en 9,5 milljarða frá áramótum, þar af um 6,4 milljarða í júní vegna reglubundinna kaupa Seðlabankans á gjaldeyri á innlendum millibankamarkaði og gengishagnaðar.

- eþa

Heildarfiskaflinn minnkar milli ára

Aflaverðmæti íslenska fiskiskipaflorens á síðasta ári nam 68 milljörðum króna en það er svipað og árið á undan. Afli skipanna var tæp 1.669 þúsund tonn sem er 59 þúsund tonnum minna en árið 2004 og nemur samdrátturinn 3,4 prósentum.

Þá var mestu af fiski landað á Austurlandi í fyrra og var fiskaflinn unninn þar. Verðmætasti aflinn fór hins vegar til vinnslu á höfuðborgarsvæðinu en virði hans nam 12,8 milljörðum króna, að því er fram kemur í hagtöðum Hagstofu Íslands.

- jab

BAKKABRÆÐUR, ÁGÚST OG LÝÐUR KB banki mælir með kaupum í Bakkavör.

Bakkavör á 40% inni miðað við mat

Greiningardeild KB banka mælir með kaupum á hlutabréfum í Bakkavör og hækkar verðmæt sitt úr 58,8 krónum á hlut í 62,5 krónum samkvæmt sjóðstreymislíkani. Telur bankinn að gott tækifæri hafi myndast til kaupa í Bakkavör en gengi Bakkavarar á mánudaginn stóð í 44 krónum á hlut. Er svigrúm til 42 prósent hækunar.

Veiking krónunnar á öðrum ársfjórðungi hefur jákvæð áhrif

á virði Bakkavarar þar sem eignir og tekjur eru í pundum.

KB banki spáir Bakkavör 149 milljóna punda rekstrarhagnaði fyrir afskriftir (EBITDA) í ár, sem samsvarar rúmunum tuttugu milljörðum króna. Samkvæmt þessu meta fjárfestar Bakkavör á aðeins tæpa fimmfalda EBITDA, sem þykir lágt miðað við sömu tölur frá innlendum félögum sem gengið hafa kaupum og sölum á árinu.

- eþa

Fá 25 aura fyrir krónu nafnverðs

Arion verðbréfavarsla hf. mun á næstunni senda fyrstu greiðslur til hluthafa Stoke Holding vegna sölu á 67 prósent hlut í enska fótboltafélaginu Stoke City.

Þegar greiðslur vegna skulda hafa verið inntar af hendi fá hluthafar 25 aura til baka fyrir hverja krónu að nafnverði sem þeir lögðu inn í félagið á sínum tíma.

Hugsanlega fá fjárfestar meira. „Menn skulu ekki búast við meira en þrjátíu prósentum af nafnvirði hlutfjár. Restin er vonarpeningur,“ sagði Gunnar Þór Gíslason, fyrrum stjórnarformaður Stoke Holding, á hluthafafundi á dögunum. Gangi þetta eftir fá þeir sem keyptu í almennu hlutfjárútbóði á genginu 1,3 um 23 prósent af fjárfest-

STOKE HOLDING GREIÐIR ÚT Greiðslan nemur fjórðungi af nafnverði.

ingunni til baka en fagfjárfestar, sem keyptu á einum, fá þrjátíu prósent.

- eþa

FL syndir gegn straumnum

FL Group hefur verið allsráðandi á heimamarkaði síðustu vikurnar. Fjárfest fyrir 54 milljarða, einkum í Glitni og Straumi.

Eggert Þór Aðalsteinsson
skrifar

Mikil ókyrrð á fjármálamörkuðum hefur ekki bælt FL Group frá innlendum hlutabréfamarkaði undanfarnar vikur. Á meðan aðrir fjárfestar hafa selt eða beðið við hlíðarlínuna hefur FL Group synt gegn straumnum og verið eini stuðboltinn í líflausu eftirtíttí.

Síðustu fjárfestingar FL Group í Glitni banka og Straumi-Burðarási nema nú rúmunum 54 milljörðum króna. Hæst ber auðvitað að telja kaup félagsins á 24 prósent hlut Kristins Björnssonar og Magnúsar Kristinssonar í Straumi-Burðarási í lok júní en alls nam kaupverðið 47 milljörðum króna; þar af voru tólf milljarðar greiddir með hlutabréfum í KB banka. FL Group fer nú með 26 prósent í Straumi. Félagið hefur aukið hlut sinn í Glitni úr sextán prósentum, frá því félagið kynnti afkomu síðasta árs í mars, í tæpan fjórðung hlutfjár bankans. Ætla má að kaupin í Glitni hafi kostað 23 milljarða króna. Þá eru ótalin kaup á eigin hlutabréfum, í Dagsbrún og önnur hlutabréfakaup í Straumi.

Þessi kaup koma á margan hátt á óvart, ekki síst fyrir þær sakir að það hefur verið yfirlýst markmið stjórnenda FL Group að draga úr vægi innlendra eigna á kostnað erlendra. Í mars voru 55 prósent skráðra hlutabréfa í innlendum hlutabréfum á móti 45 prósentum í erlendum bréfum. Þegar félagið

STJÓRNENDUR FL GROUP HORFA TIL HEIMAHAGANNA Á síðustu vikum hefur félagið fjárfest fyrir meira en fimmtíu milljarða króna á innanlandsmarkaði.

FRÉTTABLAÐIÐ/HARI

birti þriggja mánaða uppgjör um miðjan maí var hlutfall innlendra eigna komið í 69 prósent en erlendar eignir niður í 31 prósent. Hafði það sitt að segja að FL Group seldi sautján prósent hlut í easyJet en á móti hefur félagið aukið verulega hlut sinn í óskráðum erlendum eignum, til að mynda með kaupum á 49 prósent hlut í hollenska drykkjarframleiðandanum Refresco, þar sem félagið lagði inn fimm milljarða króna, og stofnun fjárfestingarfélagsins Unity sem fjárfestir í breskum verslana-keðjum, en hlutur FL Group er um 37,5 prósent.

Halldór og Davíð til Excel Airways

Steven Tomlinson, rekstrarstjóri, og Paul Roberts, fjármálastjóri breska leiguflygfélagsins Excel Airways Group, dótturfélags Avion Group, sögðu báðir upp störfum í gær í kjölfar þess að innri rannsókn félagsins leiddi í ljós að góðum reikningsskilavenjum var ekki fylgt við meðhöndlun afsláttar meðal annars á mat og drykkjum, sem veittur var gegn langtímasamningi Excel og Alpha Airports.

Halldór Sigurðsson, framkvæmdastjóri fjármálasviðs Avia Technical Services í

Manston á Englandi, tekur við starfi fjármálastjóra en Davíð Örn Halldórsson hefur störf sem yfirmaður nýstofnaðrar upplýsingatæknideildar félagsins.

Í tilkynningu frá Avion Group til Kauphallar Íslands kemur fram að þeir Halldór og Davíð eru báðir 32 ára. Halldór hefur víðtæka reynslu úr flugrekstri. Hann starfaði meðal annars við endurskoðun hjá Deloitte áður en hann gekk til liðs við Air Atlanta Icelandic fyrir sex árum. Þá hefur Davíð fjölbreytta reynslu af verkefnastjórnun á

VÉLAR EXCEL AIRWAYS Rekstrarstjóri og fjármálastjóri breska leiguflygfélagsins Excel Airways hafa báðir sagt upp störfum.

upplýsingatæknisviði, bæði hjá Eimskip og Símanum en hann starfaði áður við fjárfstýringu hjá Carlsberg-verksmiðjunum í Danmörku.

- jab

15,20%*

Peningamarkaðssjóður ÍV

*Nafnávöxtun í júní 2006 á ársgrundvelli

ÍSLENSK VERÐBRÉF

EIGNASTÝRING ER OKKAR FAG!

460 4700 • www.iv.is

Peningamarkaðssjóður ÍV er fjárfestingarsjóður í skilningi laga nr. 30/2003 um verðbréfasjóði og fjárfestingarsjóði. Athygli fjárfesta er vakin á því að fjárfestingarsjóðir hafa rýmri fjárfestingarheimildir skv. lögum en verðbréfasjóðir og geta því verið áhættusamari. Frekari upplýsingar um sjóðinn, m.a. hvað varðar muninn á verðbréfa-sjóðum og fjárfestingarsjóðum og fjárfestingarheimildir sjóðsins er að finna í útbodslýsingu og útdrætti úr útbodslýsingu sem nálgast má hjá Íslenskum verðbréfum hf. auk upplýsinga á heimasíðu www.iv.is. Peningamarkaðssjóður ÍV er rekinn af Rekstrarfélagi verðbréfasjóða ÍV.

HÁGAEDA BÍLTÆKI

clarion

Clarion DB168R 14.995
Bíltæki með geislaspilara. FM/MB og LB RDS útlarp með 18 stöðva minni. 4 X 45 watta magnari. Tengi fyrir aukakraftmagnara.

Clarion DB268R 19.995
MP-3 bíltæki með geislaspilara. FM/MB og LB RDS útlarp með 18 stöðva minni. 4 X 45 watta magnari. Spilar MP-3/CD-R/RW Tengir fyrir aukakraftmagnara.

Clarion DXZ368RMP 22.995
Bíltæki með geislaspilara. FM/MB og LB RDS útlarp með 18 stöðva minni. 4 X 50 watta MOS-FET magnari. Spilar MP-3/WMA CD-R/RW. Smart Control stjórnborð. Flip Down framhlið Tengir fyrir farsíma. Bluetooth. Tengir fyrir kraftmagnara

Clarion DB568RUSB 24.995
Bíltæki með geislaspilara. FM/MB og LB RDS útlarp með 18 stöðva minni. 4 X 50 watta MOS-FET magnari. USB tengi að framan. Spilar MP-3/WMA/CD-R/RW. AUX inngangur. Tengir fyrir farsíma. Fjarstýring. Tengir fyrir kraftmagnara

Clarion DXZ758RMC 39.995
Bíltæki með geislaspilara. FM/MB og LB RDS útlarp með 18 stöðva minni. 4 X 53 watta MOS-FET magnari. Spilar MP-3/WMA/CD-R/RW. MUSIC CATCHER hægt er að taka upp 6 klst af tónlist í minni í tækinu. 728 lita skjár. Fjarstýring. Tengir fyrir kraftmagnara. AUX inngangur. Rétt verð 64.995

Clarion DXZ668RMP 45.995
Bíltæki með geislaspilara. FM/MB og LB RDS útlarp með 18 stöðva minni. 4 X 53 watta MOS-FET magnari. SDVC hljómkerti Spilar MP-3/WMA/CD-R/RW. 728 lita skjár. Auto dimmer á skjá Tengir fyrir 2 kraftmagnara. AUX inngangur. Tengir fyrir farsíma Fjarstýring

Clarion VZX758R 59.995
Bíltæki með DVD/Geislaspilara. FM/MB og LB RDS útlarp með 18 stöðva minni. 4 X 52 watta MOS-FET magnari. 5,1 DTS Dolby Digital hljóðkerfi. Spilar CD/DVD/VCD/MP-3/WMA/CD-R/CD-RW. 6 rása útgangur. AUX inngangur. Fjarstýring Rétt verð 79.995

Clarion DXZ868RMP 69.995
Bíltæki með geislaspilara. FM/MB og LB RDS útlarp með 24 stöðva minni. 4 X 53 watta MOS-FET magnari 4,2" LCD snertiskjár. SDVC hljómkerti. Spilar MP-3/WMA/CD-R/CD-RW. Auto dimmer á skjá. Skerpustilling á skjá. Hægt er að setja wallpaper og screensaver á skjá. 6 rása útgangur. AUX inngangur. Tengir fyrir farsíma. Fjarstýring

Clarion XMD3 44.995
Bátatæki með geislaspilara. FM/MB RDS útlarp með 18 stöðva minni. 4 X 52 watta magnari. Tengir fyrir aukakraftmagnara. AUX inngangur. Vatnsheld framhlið. Magna Bass EX hljómkerti.

HÁTALARAR Í MIKLU ÚRVALI

4.995

6.995

8.995

9.995

9.995

13.995

clarion

www.radio.is

RADÍÓBÆR

ÁRMÚLA 38 • SÍMI 553 1133

Vöruskiptin jákvæð í Kína

Vöruskipti í Kína í júní voru hagstæð um 14,5 milljarða bandaríkjadala, jafnvirði tæplega 1.100 milljarða íslenskra króna.

Þetta er 113 milljarða króna aukning frá mánuðinum á undan. Útflutningurinn jókst um 23,3 prósentur frá sama tíma fyrir ári en innflutningur jókst um 18,9 prósent á milli ára.

Niðurstaðan er langt umfram væntingar fjármálasérfræðinga, sem telja blíkur á lofti að gengi júansins, gjaldmiðils Kína, sé haldið lágu með handafla til að gefa jákvæðari niður-

ÚR KAUPHÖLLINI Í KÍNA Fjármálasérfræðingar telja að gengi gjaldmiðils Kínverja sé haldið lágu til að auka virði vöruskipta í landinu. FRÉTTABLAÐIÐ/AFP

stöðu af vöruskiptajöfnuðinum.

Hagfræðingur við kauphöll Kína segist búast við hagstæðum vöruskiptajöfnuði út árið. - jab

Methagnaður hjá álrisanum Alcoa

Bandaríski álrisinn Alcoa skilaði metafermi á öðrum ársfjórðungi. Hagnaður nam 744 milljónum Bandaríkjadala, jafnvirði rúmra 56 milljarða íslenskra króna, sem er 62 prósentum meira en á sama tíma fyrir ári. Afkoma Alcoa hefur aldrei verið meiri í 115 ára sögu fyrirtækisins.

Þá námu tekjur Alcoa tæpum átta milljörðum dala á tímabilinu, sem er nítján prósentu aukning á milli ára.

Mikil eftirspurn eftir áli og hátt álverð skýrir þessa góðu afkomu Alcoa en búist er við að eftirspurnin muni tvöfalda

ÁLVER ALCOA Í REYÐARFIRÐI Alcoa skilaði methagnaði á öðrum ársfjórðungi og býst við að eftirspurn eftir áli tvöfaldist á næstu fjórtán árum. FRÉTTABLAÐIÐ/VILHELM

á næstu fjórtán árum, að sögn Alains Belda, forstjóra Alcoa.

Þá námu útgjöld fyrirtækisins 729 milljónum dala, jafnvirði tæpra 55 milljarða íslenskra króna á öðrum fjórðungi ársins. 64 prósent af útgjöldum álrisans

fóru meðal annars til nýrra verkfæna á borð við byggingu álvers í Reyðarfirði, rafskautaverksmiðju í Mosjoen í Norður-Noregi og endurbóta á súrálverksmiðju fyrirtækisins í Ástralíu. Verksmiðjan í Noregi á að verða tilbúin á næsta ári en henni er ætlað að framleiða bæði fyrir álver Alcoa í Reyðarfirði og Mosjoen.

Jafnframt segir í afkomufrétt Alcoa að á meðal útgjalda fyrirtækisins sé tuttugu milljóna króna styrkur, sem veittur hafi verið til uppbyggingar þjóðgarðanna í Jökulsárgljúfrum og í Skaftafelli. - jab

INDVERSKUR VERÐBRÉFASALI Gengi hlutabréfa lækkaði nokkuð í síðustu viku vegna ákvörðunar stjórnvalda um að fresta einkavæðingu ríkisfyrirtækja. FRÉTTABLAÐIÐ/AFP

Gengið lækkaði í Indlandi

Gengi hlutabréfa flestra fyrirtækja í Indlandi lækkaði nokkuð í síðustu viku í kjölfar þess að stjórnvöld ákváðu að fresta einkavæðingu ríkisfyrirtækja. Sensex-hlutabréfavisitalan lækkaði um 2,4 prósent á föstudag og er vart á bætandi því vísitalan hefur lækkað talsvert undanfarnar vikur.

Ríkisstjórnin hafði í hyggju að

selja fyrst í stað bréf í tveimur ríkisfyrirtækjum fyrir jafnvirði rúmra 37 milljarða íslenskra króna. Um var að ræða hluti í raforkufyrirtækinu Neyveli Lignite og álfyrirtækinu National Aluminium Company Limited (NALCO). Ekki náðist samstaða um söluina í ríkisstjórn landsins og var því ákveðið að slá einkavæðingunni á frest. - jab

Seðlabankar kaupa pund

Seðlabankar um allan heim hafa stóraukið kaup á sterlingspundinu, sem olli því að styrking pundins á fyrri hluta ársins var sú mesta gagnvart Bandaríkjadala í sextán ár.

Styrking pundins er rakin til árangurs yfirvalda í Bretlandi í baráttu gegn verðbólgu og aukins hagvaxtar, sem er yfir meðaltali þeirra tólf ríkja sem nota evru. Raunvextir eru einnig hærrí í Bretlandi en evrulöndum og hvetur það til frekari spurnar eftir pundum.

Gjaldeyrisforði seðlabanka í pundum nam í lok mars 8.600 milljörðum króna, sem nemur

fjórum prósentum af heildarforða. Þetta er hæsta hlutfall pundins síðan Alþjóða gjald-eyrissjóðurinn hóf að taka saman þessar tölur fyrir átta árum. Hlutfall dals er 66,3 prósent, evru 24,8 prósent og pundið hefur stolið þriðja sætinu af jeninu.

Í viðtali við Bloomberg segir Ingimundur Friðriksson aðstoðarsæðlabankastjóri að pundið sé um fimmtán prósent af gjald-eyrisforða Seðlabankans og hafi hlutfallið haldist óbreytt um hríð. Seðlabankinn á þrisvar sinnum meira af pundum en jennum. - eþa

Samruni kauphalla

ESB segir sameinaðar kauphallir í Bandaríkjunum og í Bretlandi verða að lúta reglum sambandsins.

Jón Aðalsteinn Bergsveinsson
skrifar

Ef sameining samevrópska hlutabréfamarkaðarins Euronext og kauphallarinnar í New York Bandaríkjunum (NYSE) verður að veruleika verður markaðurinn að lúta evrópskum reglum um fjármálamarkaði.

Þetta segir Charlie McCreevy, framkvæmdastjóri innanmarkaðsmála Evrópusambandsins (ESB). Hann hefur sömuleiðis lýst yfir fullum vilja til að vinna með bandarískum yfirvöldum að því að leysa úr öllum ágreiningsmálum sem búist er við að muni koma upp við sameiningu markaðanna.

Yfirtökutilboð NYSE upp á tíu milljarða Bandaríkjadala, jafnvirði 753 milljarða íslenskra króna, í Euronext er enn til skoðunar þrátt fyrir að lýst hafi verið yfir sameiningu markaðanna fyrir nokkru. Það er ástæða þess að stjórnendur Þýsku kauphallarinnar, Deutsche Börse, sem átti herra tilboð í evrópska markaðinn, hafa enn ekki gefið sameiningu sína við Euronext upp á bátinn. Stjórnendur Deutsche Börse eru einnig sagðir

EURONEXT Með kaupum NYSE á Euronext verður til fyrsta kauphöllin með starfsemi beggja vegna Atlantísala. MYND/AP

horfa til sameiningar við ítölsku kauphöllina en þeir hafa neitað slíkum áformum.

John Thain, forstjóri NYSE, sagði í síðustu viku að hluthafar muni kjósa um sameininguna síðar á þessu ári og sé horft til þess að ljúka sameiningarferlinu í janúar á næsta ári.

Bylting í dönskum verslunarháttum

Matvöruverslunin Easy24 opnaði verslun í danska bænum Gentofte í vor sem opin er allan sólarhringinn. Þetta þykir mikil nýlunda í Danaveldi enda hafa flestar verslanir lokað dyrum sínum klukkan 18.

Verslanakeðjan er sögð íhuga að opna um 200 svipaðar verslanir víðs vegar um Danmörku og munu aðrar keðjur vera í sömu hugleiðingum.

Danska dagblaðið Jyllands-Posten hefur eftir Bruno Christensen, sérfræðingi í smá-söluverslun í Danmörku, að breytt fyrirkomulag á afgreiðslutíma verslana sé tilkomið vegna breytinga á vinnuhögum Dana.

Til samanburðar má geta þess að verslanir 10-11 hér á landi hafa verið opnar til miðnætis um árabil og sumar hverjar allan sólarhringinn.

En fleiri breytingar hafa orðið á verslun í Danmörku frá í vor því netverslun með matvöru var opnuð á svipuðum tíma. Netverjar geta farið á vef verslunarinnar á hvaða tíma sólarhringsins sem er, pantað vörur og fengið þær sendar heim að dyrum fyrir klukkan sjö að morgni.

Peter Bagge-Nielsen, einn eigenda netverslunarinnar, segir líkur á að margir nýti sér netverslunina enda séu áttatíu prósent landsmanna nettengd. - jab

FRÁ STRIKINU Í KAUPMANNAHÖFN Fyrsta matvöruverslunin sem opin er allan sólarhringinn var opnuð í Gentofte í vor og er búist við opnun fjölda slíkra verslana á næstunni, meðal annars í Kaupmannahöfn. FRÉTTABLAÐIÐ/PJETUR

Hvað ætlar þú að gera þegar þú verður stór?

Með viðbótarlífeyrissparnaði getur þú lagt 2-4% af launum þínum í sparnað og fengið 2% móttframlag frá launagreiðanda. Þannig leggur þú grunn að lífsgæðum síðar á ævinni.

SPRON Verðbréf bjóða upp á ýmsar fjárfestingarleiðir og persónulega og faglega ráðgjöf til að finna þá leið sem hentar hverjum og einum.

spron
VERÐBRÉF

Ármúla 13a – 108 Reykjavík – 550 1310 – verdbref@spron.is – www.spron.is

JÓLAFERÐ

10 daga ferð til Aspen Colorado | 9. desember

ASPEN SNOWMASS
PREFERRED TRAVEL PARTNER

GOLFFERÐIR

Sala hafin á úrvali golfferða í haust

Kingbarns 12. hola
St. Andrews, Skotland

EINSTÖK
UPPLIFUN

Bókanir á www.gbferdir.is og í síma 534-5000

www.icelandair.is

Samstarfsaðili GB ferða

GB FERÐIR
www.gbferdir.is

ELISABET ÖNNUR BRETADROTTNING YFIRGEFUR HÖFUÐSTÖÐVAR KAUPHALLARINNAR Í LUNDÚNUM Í JÚLÍ FYRIR TVEIMUR ÁRUM Með sama framhaldi verða í árslok fleiri félög skráð á AIM-hlutabréfamarkaðnum, sem er í eigu Kauphallarinnar í Lundúnum, en á móðurmarkaðnum. Sveigjanleiki fyrir útgefendur hlutabréfa og lítill kostnaður eru meginástæður mikilla vinsælda AIM.

AFP/IMAGE FORUM

Sogar til sín gullgrafara

Breski vaxtarmarkaðurinn AIM hefur slegið í gegn meðal fjárfesta og fyrirtækjaeigenda og tekið við því hlutverki sem Nasdaq hafði í netbólunni. Sveigjanleiki markaðarins hefur heillað útgefendur og verið helsta tromp Kauphallarinnar í Lundúnum. Margir telja þó að of litlar kröfur séu gerðar til útgefenda á AIM og grafi það undan trausti markaðarins. *Eggert Þór Aðalsteinsson* kynnti sér hlutabréfamarkað gullgrafaranna.

Kauphöll Íslands hleypti af stokkunum nýjum hlutabréfamarkaði, iSEC, í byrjun júlí sem sækir fyrirmynd sína til Alternative Investment Market (AIM), hlutabréfamarkaðarins í Lundúnum. Markaðir þessir eru sniðnir að þörfum lítilla og meðalstórra fyrirtækja er oftast hafa í hyggju að vaxa með skráningu. Þótt byrjunin hafi verið brösugleg á iSEC eftir að bandaríska líftæknifyrirtækið Cytellect hætti við skráningu sama dag og markaðurinn hóf göngu sína er hvergi eins mikill vöxtur í kauphöllum og á mörkuðum sem þessum.

SKYGGIR Á STÓRA MARKAÐINN

AIM er dótturmarkaður Kauphallarinnar í Lundúnum (LSE), stofnaður árið 1995, og hefur verið helsta tromp hennar í síharðandi baráttu kauphalla um hylli fyrirtækja sem hyggja á skráningu. Á sama tíma og markaðsaðstæður á alþjóðlegum hlutabréfamörkuðum hafa verið erfiðar á undanförunum vikum, sem eru frekar til þess fallnar að bitna á ungun markaði sem AIM, er samt sem áður full ástæða fyrir stjórnendum AIM að vera bjartsýnir.

Alls hafa 2.200 fyrirtæki verið skráð á AIM frá upphafi. Sum hafa stækkað og fært sig yfir á aðalmarkaðinn, önnur verið tekin yfir eða dáið drottin sínum. Miklu fleiri hlutafélög hafa þó kosið að færa sig af aðalmarkaðnum yfir á minni markaðinn, enda margt sem togar í. Munurinn á AIM og LSE er meðal annars sá að minni kröfur eru gerðar til rekstrarsögu og eignarhalds hjá útgefanda hlutabréfa sem sækir um skráningu á vaxtarmarkaðinn. Sveigjanleikinn felst meðal annars í því að engin skilyrði eru gerð til markaðsvirðis félags, fjölda hluthafa og hámarkseignarhald. Allt stefnir í það að fyrir árslok verði litli markaðurinn farinn að skyggja á LSE. Í lok maí voru 1.528 félög skráð á AIM en 1.651 fyrirtæki á aðalmarkaðinn, líklegt þykir að í árslok verði þau orðin fleiri AIM en LSE.

GENGISFELLD SKRÁNING

Allir vegir lágu til Lundúna á fyrstu mánuðum ársins en félög á AIM höfðu safnað 7,3 milljörðum punda sem er þrefalt meira á sama tíma í fyrra. Einkum hefur tekist vel að draga inn fyrirtæki í heitustu geirunum, eins og olüufyrirtæki og hrávöruframleiðendur sem hafa nýtt sér mikla hækkun á olüu- og hrávöruverði á síðustu tólf mánuðum. Hálfert gullæði hefur ríft í þessum geirum og hlutabréfaverð rokið upp úr öllu valdi.

Sumir hafa þó áhyggjur af því að AIM verði eigin velgengni að bráð því með vaxandi ásókn fyrirtækja fari svörtu sauðunum fjölgandi. Nokkur vandræðamál hafa komið upp, meðal annars hafa fyrirtæki orðið gjaldþrota stuttu eftir skráningu á AIM. Stjórnendur AIM verða að halda í orðsporinu, sem hefur beðið hnekki, því hertar reglugerðir munu einfaldlega koma niður á þeim sveigjanleika sem er aðal markaðarins. Miklar nýskráningar erlendrar félaga, sem eru þrisvar sinnum fleiri nú en þau voru fyrir ári síðan, virkar í huga margra að AIM sé ekkert annað en ódýr og skjót leið til að næla sér í skráningu og komast í digra sjóði fjárfestingarsjóða; eins konar gengisfelld skráning. Margir hafa gagnrýnt markaðinn fyrir að gera of litlar kröfur til forvinnu útgefenda og umsjónaraðila útboða og skráninga. Þegar félög fara á markað útnefnið LSE nafnlausan umsjónarmann sem ber að fylgjast með að útgefandi fari eftir settum reglugerðum en aukin umsvif gera þessum aðilum erfiðara fyrir að fylgjast með að allir fylgi reglum.

Hvað sem öðru líður er víst að AIM-markaðurinn hefur samkeppnisforskot á helstu keppinauta sína. Uppgangur AIM hefur einkum bitnað á Nasdaq, næststærstu kauphöll Bandaríkjanna, sem sogaði hátæknifyrirtækin til sín um aldamótin, en augljóst er á síðustu uppgangstímum á alþjóðlegum hlutabréfamörkuðum tala fjárfestar, stjórn-

endur fjárfestingasjóða og eigendur fyrirtækja bara um AIM. „Hvar sem við eigum fundi í Bandaríkjunum eða Kanada með mögulegum viðskiptavinum, fjárfestum eða fjárfestingasjóðum er AIM það eina sem um er rætt,“ segir Mark Maybank, aðstoðarforstjóri verðbréfafyrirtækisins Canaccord, í viðtali við Daily Telegraph.

FORSKOT Á NASDAQ

Kostnaður við skráningu er orðinn töluvert meiri á Nasdaq en AIM eftir lagasetningu Sarbanes-Oxley árið 2003, sem átti að efla stjórnarhætti í skráðum fyrirtækjum meðal annars er lúta að bókhaldi og endurskoðun í kjölfar hneysklismála í Enron og WorldCom. Löggjöfin hefur stóraukið kostnað við að skrá félög á bandaríska hlutabréfamarkaði, sem kemur verst niður á smærri fyrirtækjum er hyggja á skráningu.

Jafnframt vinnur það með AIM að meðalfyrirtækið er 100 milljónir dala að verðmæti, eða 7,5 milljarðar króna, en meðalfyrirtækið á Nasdaq er tíu sinnum verðmætara. Þetta gefur AIM augljóst forskot, miklu fleiri fyrirtæki eiga þess kost að skrá sig án þess að hverfa hreinlega sjónum vísitölusjóða og sérfræðinga eins og gerist títt með þau félög sem er undir ákveðinni stærð á Nasdaq. „Allt sem er undir hálfum milljarði dala að verðmæti týnist á Nasdaq. Það á í erfiðleikum að ná athygli greiningaraðila og fjárfesta og verður munadarleysingi,“ segir Tracey Pearce, yfirmaður hjá LSE.

Þetta er talið vera ein helsta ástæða þess að Nasdaq, þriðja stærsta kauphöll heims, vill komast yfir Kauphöllina í Lundúnum og þar með yfir AIM. Stjórnendum Nasdaq sviður það sárt að sjá að tólf prósent af heildarmarkaðsverðmæti skráðra fyrirtækja á AIM eru bandarísk félög og fer þetta hlutfall vaxandi. Nasdaq hefur eignast fjórðungshlut í LSE og lagði fram yfirtökutilboð í mars sem hljóðaði upp á

950 pens á hlut. Því tilboði var hafnað og hélt gengi LSE áfram að hækka. Nasdaq getur lagt fram nýtt tilboð í fyrsta lagi í september, hálfu ári eftir fyrsta tilboð var lagt fram, en núverandi markaðsaðstæður gætu bjargað stjórnendum LSE frá því að verða undirsátar Nasdaq. Hlutabréf í Nasdaq hafa hrunið um 35 prósent frá því þau fóru í hæsta gildi á árinu í mars, sem dregur mjög úr getu kauphallarinnar að skuldsetja sig fyrir jafnstórri yfirtöku sem þessari.

ATORKA ÁBERANDI Á AIM

Aukin ásókn fjárfesta og fyrirtækja á AIM hefur leitt til þess að ávöxtun vísitölu allra AIM-félaga hefur verið hærri en ávöxtun flestra vísitalna á síðustu tólf mánuðum. Vísitala allra félaga á markaðnum hækkaði um sautján prósent milli maímánaða 2005 og 2006. Hins vegar kemur AIM illa út þegar borin er saman ávöxtun frá árinu 1995, þegar markaðurinn var settur á fót. Vísitalan sýnir rúmlega tólf prósent hækkingu, FTSE-100 hefur risið um 55 prósent, FTSE Small Cap, sem mælir verðbreytingar lítilla félaga á aðallistanum, um 75 prósent og Russell 2000 um 130 prósent.

Íslendingar hafa verið duglegir að fjárfesta í Bretlandi á undanförunum misserum og kemur AIM-markaðurinn mikið við sögu. Eitt félag hefur þó sérstaklega beint sjónum sínum að félögum sem eru skráð á AIM og það er Atorka Group. Félagið hefur fjárfest í bresku iðnaðarfyrirtækjunum Amiad Filtration, Interbulk, NWF Group og Romaq Holding og enn fremur Low&Bonar sem nú er farið úr bókum Atorku.

Eitt færeyskt félag, Faroe Petroleum, er skrásett á AIM og nú velta því margir fyrir sér að Atlantic Petroleum, færeyska olüuleitarfélagið, sem er á ICEX, velji sömu leið en stjórnendur félagsins hafa tilkynnt að félagið verði skráð í aðra kauphöll auk þeirrar íslensku.

Humarhúsið
Humarhúsið • Amtmannstíg 1 • 101 Reykjavík • Sími: 561 3303 • humarhusid.is

Ertu í húsgagnaleit?

Nýjar sendingar af vönduðum sófasettum á frábæru verði o.m.fl.

Slökunarsófar

Vandaður og afar þægilegur slökunarsófi með leðri á slitflötum og skemlum

Tilboðsverð aðeins kr.

139.000.-

Vandaður lúxus-hægindasófi með stillanlegu baki og skemli ásamt borði.

Slökunarstólar

í miklu úrvali

Vandaður og afar þægilegur slökunarstóll með leðri á slitflötum og skemli

Tilboðsverð aðeins kr.

54.000.-

Sófar m/tungu

Verð kr. 163.000.-

Vandaður "tungusófi" m/slitsterku áklæði - Litir: Ljóst, brúnt

Garðhúsgögn

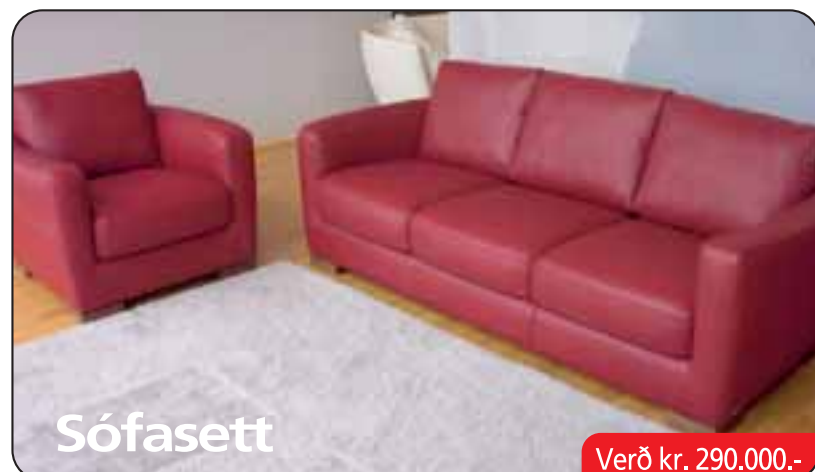
Vönduðu sænsku KWA garðhúsgögnin eru komin!

Sófar m/tungu

Tilboðsverð kr. 79.000.-

Vandaður "tungusófi" m/áklæði - Einnig til 3ja sæta m/"tungu" kr. 89.000.-

Sófasett

Verð kr. 290.000.-

Afar vandað leðursófasett 3+1+1 - Litir: Ljóst, rautt - Einnig til m/ákl. kr. 216.000.-

Slökunarstólar

í miklu úrvali

Tilboðsverð aðeins kr.

58.500.-

Vandaður slökunarstóll með leðuráklæði og skemli

Litir: Beige, brúnt, svart, rauðbrúnt

Sófar m/tungu

Tilboðsverð kr. 119.000.-

Vandaður "tungusófi" m/leðri - Einnig til 2ja sæta m/"tungu" kr. 99.000.-

www.valhusgogn.is

Röltu um verslunina okkar í rólegheitum á netinu með nýja 360° sýningarkerfinu okkar Þetta verður þú að prófa!

Kíktu í dag...

Val húsgögn

Ármúla 8 - 108 Reykjavík

Opið kl. 10-18 Laugard. 11-16 Sími 581-2275 ■ 568-5375

FRELSI EÐA OKUR?

Skiptar skoðanir eru um hvort ákvörðun Samkeppnisstofnunar um að afnema hámarksökutaxta leigubifreiða verði til góðs fyrir neytendur.

FRÉTTABLAÐIÐ/VILHELM

Benda þeir sem eru því mótfallnir meðal annars til Svíþjóðar þar sem reynslan af því að afnema höft á leigubílamarkaði er fremur döpur. Það verður þó að líta til þess að þar var markaðurinn að fullu gefinn frjáls, bæði hvað varðar takmörkun á fjölda atvinnuleyfa og hámarks-taxta. Þetta leiddi til glundroða á markaðnum. Til að mynda voru niðurboð svo algeng í fyrstu að fjölmargir lögðu upp laupana.

Höftum hleypt af leigubíla

Hinn 1. júlí áttu grundvallarbreytingar sér stað á leigubílamarkaði þegar Samkeppnisstofnunin tók ákvörðun um að afnema hámarksökutaxta leigubifreiða. Skiptar skoðanir eru um ágæti breytinganna. Telja sumir að krafir ekki notið með gamla skipulaginu. Aðrir segja breytingarnar mistök sem komi sér illa við skiptavini þeirra. *Hólmfríður Helga Sigurðardóttir* skoðaði við hverju er að búast af

Í upphafi þessa árs tók Samkeppniseftirlitið þá ákvörðun að afnema hámarksökutaxta leigubifreiða en um langa hríð hafa leigubílstjórar tekið gjald fyrir akstur í samræmi við slíka taxa. Taldi það ekki lengur við hæfi að samkeppnisyfirlit komi að verðlagningu á markaðnum en hingað til hefur hámarksökutaxtinn verið gefinn út af Bandalagi íslenskra bifreiðastjóra (BÍLS) að undangengnu samþykki Samkeppniseftirlitsins. Eftir gildistöku ákvörðunarinnar þann 1. júlí var fyrirtækjum sem reka leigubifreiðar óheimilt að hafa hvers konar samstarf eða samskipti um ökutaxta og önnur verðlagsmál eða annað sem stríðir gegn viðkomandi lögum. Samkvæmt úrskurðinum var það hvers og eins bílstjóra að ákveða sína taxa þar sem leigubílstjó-

ar eru sjálfstæðir rekstraraðilar sem selja stöðvunum þjónustu sína.

ÓLÍKAR SKOÐANIR Á ÁGÆTI BREYTINGANNA

Íslenski leigubílamarkaðurinn virðist því vera að þokast í áttina að frjálsræði. Það hugnast ekki öllum sem að honum koma jafn vel. Benda þeir sem því eru mótfallnir meðal annars til Svíþjóðar þar sem reynslan af því að afnema höft á leigubílamarkaði er fremur döpur. Það verður þó að líta til þess að þar var markaðurinn að fullu gefinn frjáls, bæði hvað varðar takmörkun á fjölda atvinnuleyfa og hámarksökutaxta. Þetta leiddi til glundroða á markaðnum. Til að mynda voru niðurboð svo algeng í fyrstu að fjölmargir lögðu upp laupana. Í kjölfarið á því fylgdi okur sem enn er til

staðar, ekki síst á grandlausum ferðamönnum sem þekkja ekki rétt sinn. Hinum sem hugnast breytingin vel telja að frjáls samkeppni eigi að geta þrífist á þessum markaði sem á öðrum. Hún sé jafnan það fyrirkomulag sem hefur verið valið til þess að bæta kjör neytenda og samkvæmt því ættu aðstæður þeirra að batna með breytingunum.

UNDANÞÁGUR FRÁ REGLUNUM

Hreyfili-Bæjarleiðir var fyrst leigubílastöðva til að sækja um að fá að halda

PÁLL GUNNAR PÁLSSON, FORSTJÓRI SAMKEPPNISSTOFNUNAR Samkeppnisstofnunin tók neytendasjónarmið með í reikninginn þegar ákvörðun um undanþágu frá bannákvæðum samkeppnislaga var tekin.

á þessu sviði. Hún á að geta þrífist á þessum markaði sem öðrum þar sem samkeppni hefur reynst vera neytendum til gagns.

Skapar jarðveg fyrir samkeppni

„Markmiðið með því að afnema hámarksökutaxta er að nýta samkeppnislögin neytendum til gagns. Það er arfur frá gamalli tíð að samkeppnisyfirlit komi að verðlagningu á þessum markaði, sem við teljum ekki eðlilegan lengur,“ segir Páll Gunnar Pálsson, forstjóri Samkeppniseftirlitsins. Hann segir það liggja í hlutarins eðli að kraftar samkeppninnar fái sín ekki notið þegar hámarksverð er ákveðið fyrir heila grein í heild með aðkomu hins opinbera. Með því að hverfa

frá því skipulagi og heimila leigubílastöðvunum að vera hver með sinn hámarksökutaxta sé verið að skapa jarðveg fyrir samkeppni milli leigubílastöðva.

Páll segir Samkeppniseftirlitið hafa tekið mið af neytendasjónarmiðum þegar ákvarðanir um undanþágur voru teknar. „Við höfðum heyrt áhyggjuraddir um að frjálsræði á markaðnum gæti orðið til þess að einhverjir bílstjórar kynnu að freistast til að hlunnfara viðskiptavinum við tilteknar aðstæður, til

dæmis að nóttu til í vondu veðri þegar barist er um bílana. Þessu mætum við með því setja sem eitt af skilyrðunum fyrir því að vera með hámarksökutaxta innan hverrar stöðvar, að fram komi á skilti í hverjum bíl hver hámarksökutaxtinn er. Þannig getur neytandinn sjálfur haft eftirlit með þeim taxa sem honum er boðinn og gegnsæi er tryggt í verðlagningu.“

Undanþágurnar frá bannákvæðunum voru veittar tímabundið til eins árs og hyggst Samkeppniseftirlitið

taka málin til endurskoðunar að ári til að sjá hvernig til hefur tekist. Páll segir að vert sé að endurskoða það regluverk sem til staðar er til að efla samkeppni. Vel geti hugnast að ganga þurfi lengra til að skapa frjósaman jarðveg fyrir samkeppni á leigubílamarkaðnum. Hann nefnir sem dæmi að hugsanlega mætti breyta reglum um fjöldatakmörkanir atvinnuleyfa, þar sem takmarkanir á þeim hafi að sjálfsögðu áhrif á samkeppni. „Ýmissa leiða má leita til að glæða samkeppni

amarkaði

eftirlitið afnam hámarksöku-
frjálsrar samkeppni fá sín
fyrir bílstjóra jafnt sem við-
lenskum leigubílamarkaði.

einum taxa fyrir sína félagsmenn. Veitti Samkeppniseftirlitið þeim undanþágu til eins árs, að ákveðnum skilyrðum uppfylltum. Þurfa taxtarnir að vera sýnilegir í bílunum og hagsmunafélag bílstjóra stofnað, þar sem bílstjórnarnir eru viðskiptahópur Hreyfils og verða að hafa sitt að segja um taxtann. Á markaðssvæði Hreyfils, sem nær yfir höfuðborgarsvæðið og út á Reykjanes, starfa fimm leigubílastöðvar og á svæðinu er hámarksfjöldi atvinnuleyfa 560. Hreyfill hefur um 60 til 65 prósentu markaðshlutdeild, BSR um 20 til 25 prósentu markaðshlutdeild og hinar sem starfa á svæðinu og deila með sér afgangnum af markaðnum eru Borgarbílastöðin, Bifreiðastöð Hafnarfjarðar og Aðalstöðin í Keflavík. BSR fylgdi í kjölfarið á Hreyfli og flest eða öll hinna munu hafa sótt um undanþágu undanfarna daga.

FYRSTA SKREFIÐ Í ÁTT AÐ FRJÁLRSRÆÐI

Þótt nú hafi verið opnað fyrir verðsamkeppni milli leigubílastöðva munu neytendur sennilega finna lítið fyrir breytingunum fyrst um sinn. Þegar leigubílamarkaðurinn er skoðaður er líka nauðsynlegt að líta til þess að fjöldatakmarkanir eru á ökuleyfum og að öllum leigubílum er gert skylt að hafa afgreiðslu á leigubílastöð sem hefur fengið starfsleyfi Vegagerðarinnar. Það er því viðbúð að fullkomin samkeppni muni seint ríkjá á markaðnum þrátt fyrir að hámarkstaxtinn hafi verið afnuminn. Fyrsta skrefið að frjálsari markaði hefur þó verið stigið. Tíminn mun svo leiða í ljós hvort það verði gæfuspor fyrir íslenska neytendur.

Hættan mest á uppboðsstemningu

Eftir niðurstöðu Samkeppniseftirlitsins um undanþágu Hreyfils frá nýjum bannákvæðum samkeppnislaga taldi Gísli Tryggvason, talsmaður neytenda, að leggja þyrfti mat á hvort þörf væri á frekari mótvægisáðgerðum vegna hagsmuna og réttinda neytenda eða aðgerða til að auka neytendavernd. Gísli segist sammála því að það samrýmist ekki starfsemi samkeppnisyrvalda að ákveða verð á markaði. Hann hafi þó fyrst og fremst skoðað hvort eitt-hvað þyrfti að gera til að hindra að breytingin yrði bagaleg fyrir neytendur.

Gísli leit einkum á tvennt: Í fyrsta lagi á hugsanlega hættu á ónógum verðupplýsingum við upphaf leigubifreiðar-

ferðar. Þar sem reglur laga og skilyrði eru skýr um að verðskrár þurfi að vera sýnilegar, og Samkeppniseftirlitið setti það sem sérstakt skilyrði fyrir undanþágunni, telur hann ekki ástæðu til að óttast að verðupplýsingar verði óljósar, svo fremi sem eftirlitið verði virkt.

Í öðru lagi skoðaði Gísli hugsanlega hættu á uppboðsstemningu við sérstakar aðstæður, þegar leigubílastjórnarnir geta í skjóli stöðu sinnar sett fram hvaða taxa sem er. Taldi hann meiri ógn stafa af því. „Eftir að hafa ráðfært mig við ýmsa hagsmunaaðila mæltist ég til þess við samgönguráðherra að hann setti inn í reglugerð skyldu um að kynna betur viðurlögin við brotum á

„Samkeppni er það fyrirkomulag sem almennt hefur verið valið til þess að bæta nýtingu framleiðsluþátta og kjör neytenda og samkvæmt því ættu aðstæður neytenda að batna með breytingunum. Eg vona að það gerist og fylgist spenntur með.“

TALSMANUR NEYTENDA, GÍSLI TRYGGVASON Gísli Tryggvason mæltist til þess við samgönguráðherra að hann setti inn í reglugerð skyldu um að kynna betur viðurlögin við brotum á reglum.

reglum. Bílstjórum er skylt að hafa gjaldmæli og gjaldskrá, þannig að þeim er ekki heimilt að víkja frá henni eftir geðþótta, hvort sem hún er frá bifreiðastöð eða bílnum sjálfum.“

Gísli lagði ekki mat á réttmæti þess að afnema hámarkstaxtann og tók því ekki tillit til þess hvort breytingin hefði í för með sér verðhækkun eða -lækkun fyrir neytendur þótt vissulega hefði hann sínar skoðanir á því. „Undanþága Samkeppniseftirlitsins var bara veitt til eins árs að sinni. Ég benti á það í tilmælunum að bæði

samkeppnisyrfirvöld og neytendasamtökin hafa gagnrýnt þetta lokaða kerfi leigubílaeyfa. Ef samkeppnin heldur ekki verðinu niðri, eða kemur í veg fyrir hækkun, get ég ímyndað mér að það komi til þess að kerfið verði endurskoðuð að ári. Samkeppni er það fyrirkomulag sem almennt hefur verið valið til þess að bæta nýtingu framleiðsluþátta og kjör neytenda og samkvæmt því ættu aðstæður neytenda að batna með breytingunum. Ég vona að það gerist og fylgist spenntur með.“

„Það hafa verið hámarks-
taxtar en engir lágmarks-
taxtar svo samkeppnin
var öll niður á við. Nú er
líka búíð að gefa hana
frjálsa upp á við.“

Ósannfærður um ágæti breytinganna

Próstur Hjálmarsson, deildarstjóri hjá Hreyfli-Bæjarleiðum, er ekki sannfærður um ágæti ákvörðunar samkeppnisyrvalda um að afnema hámarksökutaxta. Segir hann jafnframt þær raddir er lýsa sömu sköðun háværar en hinar, meðal bílstjóra Hreyfils. „Flestum finnst að verið sé að rugla bátum og fara aftur til þess skipulags sem var áður en nokkrar reglur voru settar um akstur leigubíla. Þeir bílstjórnar sem hafa fylgst með umræðunni í gegnum tíðina eru ekki spenntir, enda er hættan sú að við þessar breytingar byggist upp vantraust

milli bílstjóra og farþega þeirra.“

Próstur segir það á misskilningi byggt að engin samkeppni hafi verið hingað til á leigubílamarkaði. „Það hafa verið hámarks-
taxtar en engir lágmarks-
taxtar svo samkeppnin
var öll niður á við. Nú er líka búíð að gefa hana frjálsa upp á við.“ Hann hefur ekki mikla trú á að breytingin komi til með að skila sér í vasa neytenda. „Svíár prófuðu að gefa allt frjálst, afnámuð bændikvóta-kerfið með fjölda atvinnuleyfa og hámarkstaxta. Kerfið þar er í ólestri og til dæmis eru svokallaðir svart-taxar mikið vandamál. Í Noregi eru reglun-

PRÖSTUR HJÁLMARSSON, DEILDARSTJÓRI HJÁ HREYFLI Próstur segir það á misskilningi byggt að engin samkeppni hafi verið á leigubílamarkaði hingað til og efast um ágæti þess að afnema hámarkstaxta.

ar þannig að ef aðeins er ein leigubílastöð í bænum ákvarða samkeppnisyrfirvöld taxtann, annars er taxtinn frjáls. Þegar þessar breytingar gengu í gegn hækkaði verð um tuttugu og fimm til þrjátíu prósent um allt landið. Frávikið milli þeirra, þar sem verð ákvarðast af Samkeppnisyrfirvöldum annars vegar og með frjálsri samkeppni hins vegar, er nú allt að sautján prósent.“

Formaður bifreiða-

stjórafélagsins Frami, Ástgeir Þorsteinsson, hefur svipaðar skoðanir og Próstur og álitur að mistök hafi verið gerð þegar samþykkt var að gefa taxtana frjálsa. Telur hann dæmin að utan sanna að við slíkar aðstæður hafi taxtar almennt hækkað umtalsvert. Það sé því vart með hag neytenda í brjósti sem hámarkstaxtinn hafi verið afnuminn. Hefur Ástgeir sagt að eigi ekki að fara illa verði yfirvöld áfram að ákveða leigubílataxtann.

Eðlilegt skref Seðlabankans

Mikil viðbrögð hafa verið við stýrivaxtahækkun Seðlabankans og ljóst að hagfræðinga greinir því meir á um ákvarðanir bankans eftir því sem einstigið verður þrengra. Greiningardeild Landsbankans telur talsverðastýrivaxtahækkun framundan: „Seðlabankinn telur nær engar líkur á að verðbólgu markmið bankans náist á næstu tveimur árum. Í því ljósi er ákvörðun bankastjórnar um 0,75 prósentu vaxtahækkun eðlilegt skref. Sú ákvörðun að boða auka vaxtaákvörðun-

ÞJÓÐARBÚSKAPURINN

arfund í ágúst gefur ákvörðun bankans aukið vægi. Við teljum borðleggjandi að vextir verði hækkaðir bæði í ágúst og september.

Það er gömul saga og ný að miklar væntingar um verðbólgu eru verðbólguvaldur í sjálfu sér. Verðbólguvæntingar almennings, fjárfesta og atvinnurekenda eru í dag langt yfir verðbólgu markmiði Seðlabankans. Það á að vera forgangsverkefni Seðlabankans að koma í veg

fyrir að svo háar verðbólguvæntingar festist í sessi.

Aðstæður eru í grundvallaratriðum ólíkar því sem var þegar síðasti verðbólguáhrifur gekk yfir á árunum 2001-2002. Aðlögun efnahagslífsins er mun skemur á veg komin; viðskiptahalli í sögulegum hæðum, vinnumarkaður á suðupunkti og undirliggjandi þrýstingur á krónu og verðbólgu mun meiri. Vinsamleg tilmæli til almennings og atvinnulífs um að hófs sé gætt í neyslu og fjárfestingum, duga skammt við slíkar

aðstæður. Sama má segja um óljósar yfirlýsingar um frestun opinberra framkvæmda.

Kólnun á fasteignamarkaði er forsenda þess að ná tökum á útlánavexti, einkaneyslu og viðskiptahalla. Ákvörðun stjórnvalda um að draga úr útlánum Íbúðalánasjóðs kom mjög seint, en er afar mikilvægt framlag í baráttunni gegn verðbólgu. Við teljum að verulega dragi úr lánsfjármagnaði einkaneyslu strax á seinni hluta ársins og að umsvif í byggingariðnaði dragist saman.

Við teljum einsýnt að Seðlabankinn muni fylgja orðum sínum eftir með frekari hækkun stýrivaxta. Við höfum því hækkað stýrivaxtasþá okkar og gerum nú ráð fyrir að vextir fari hæst í 14,25 prósent í stað 13,25% áður. Við væntum þess að bankinn hækki vexti um 0,5%-0,75% í ágúst og 0,5 í september. Við eigum ekki von á að vextir fari í 18,5%, eins og bankinn segir mögulegt í stöðunni,“ segir Greiningardeild Landsbankans.

AURASÁLIN

Bankamenn í klandri

Aurasálin skemmti sér konunglega um helgina. Á laugardaginn fór hún í bíltúr um Hafnarfjörð og Kópavog til þess að horfa á fasteignaverðið falla. Þetta var mikil skemmtun, sérstaklega þegar hún hugsaði til þess að eflaust væru margir monthanarnir úr banka- og verðbréfa-geiranum komnir í bullandi greiðsluferfiðleika. Þetta verðbréfalið, sem aldrei hefur dýpt hendinni í saltan sjó eða migið í kalt vatn, hefur gott af því að þurfa aðeins að hafa fyrir lífinu.

Réttast væri auðvitað að senda greiningardeildir bankanna í Smuguna og leyfa þessum krökkum að kynna þvi hvernig verðmæti verða til í samfélaginu. Það væri líka fróðlegt fyrir þetta lið að sjá að hversu miklu gagni það kemur fyrir bankaliðið að kunna að núvirða framtíðartekjustrými þegar það þarf að eiga í höggi við náttúruóflin á úthafinu.

Og ætli liðið í bankanum átti sig á því að þegar illa fiskast, eða gefur á bátinn og veður eru válynd – þá dugir lítið að breyta ávöxtunarkröfunni til að fegra raunveruleikann. Nei – ó nei. Venjulegt fólk hefur ekki þann kost í lífinu að minnka áhættuálagið niður í núll til þess að lappa upp á stöðu mála. Og það dugir lítið fyrir skipstjóra að koma í land og ætlast til þess að fá borgað fyrir vænta veiði í framtíðinni. Nei – það eru bara útgerðarmenn og kaupahéðnar sem geta leyft sér slíkt. Hinir þurfa fyrst að veiða – svo að selja. Fyrst að afla – svo að eyða.

Verðbréfaliðið – pappírstígrarnir – á erfitt uppdráttar um þessar mundir. Og ekki er framtíðin björt í gerviheimi bankanna. Þar er allt á leiðinni í kaldakol sökum þenslu og verðbólgu. Og það er sama hvað vinir Aurasálarinnar í Seðlabankanum gera – þenslan mun sigrá að lokum.

Og talandi um Seðlabankann. Aurasálin fór í bíltúr niður í bæ á sunnudaginn og keyrði framhjá Seðlabankanum. Þar er verið að rífa upp götur og vegi til þess að rýma til fyrir hinum gríðarlegu framkvæmdum sem fyrirhugaðar eru á hafnar-svæðinu. Er ekki óþarfi að vera að glenna þensluna framan í Seðlabankastjórnann beint fyrir utan gluggann hans?

Hvers kyns mannvonska er það? Er ekki nógu slæmt er fyrir bankastjórnann að þurfa að horfa á kaupskipin sigla inn höfnina og inn í Sundahöfn alla daga – drekkhlaðin af viðskiptahalla?

Er erfitt að velja?

DRAUMALITIR
Slippfélagið
LÍTALAND
DUGGUVOGI 4 • 104 REYKJA VÍK • SÍMI 588 8000
www.slippfelagid.is

Við viljum gera heimilið þitt eins fallett og þú átt skilið. Þess vegna vinnur Slippfélagið með fremstu stílustum landsins við litasamsetningar.

Komdu og fáðu ráðgjöf hjá sérfræðingum okkar og saman finnum við draumalítasamsetningu fyrir heimilið þitt, bæði inni og úti.

Slippfélagið selur liti sem virka, málningu sem endist og vill þér bara það besta.

Gengistap af hlutabréfum dregur úr hagnaði banka

Eggert Þór Aðalsteinsson gerir stuttlega grein fyrir helstu niðurstöðum í afkomuspám Glitnis og Landsbankans.

Greiningardeildir Glitnis og Landsbankans gáfu í síðustu viku út afkomuspár fyrir annan ársfjórðung. Markaðurinn hefur tekið þær saman í eitt og fundið út meðaltalshagnað félaganna á tímabilinu. KB banki hefur ekki gefið út heildarafkomuspá enn sem komið er, aðeins spár fyrir einstök félög, og er utan samantektar.

HLUTABRÉFIN LÆKKA HAGNAÐ

Gangi spárnar eftir hagnast sautján stærstu félögin í Kauphöll Íslands um 26.555 milljónir króna á öðrum ársfjórðungi samanborið við metupphæð upp á 69.765 milljónir á fyrsta ársfjórðungi. Þetta er 43 milljarða króna samdráttur. Mestu munar um að bankarnir fjórir og FL Group hagnast mun minna nú en á fyrstu þremur mánuðunum. Þannig dregst heildarhagnaður Glitnis, KB banka, Landsbankans og Straums-Burðaráss saman úr 61,2 milljörðum króna niður í 18,1 milljarð, eða um 43 milljarða króna.

Það er ekki einungis þannig að hagnaður minnki á milli fjórðunga heldur stefnir í samdrátt á milli ára. Greiningardeild

Landsbankans reiknar með að hagnaður á öðrum ársfjórðungi dragist saman um 31 prósent á milli ára vegna taps hjá FL Group, Straumi-Burðarási og TM, en tvö fyrstnefndu félögin skiluðu myndarlegri afkomu á fyrsta ársfjórðungi. Þessi félög munu verða fyrir gengistapi af hlutabréfaeign, rétt eins og viðskiptabankarnir þrír, þar sem Úrvalsvísitalan lækkaði um sjö prósent á öðrum árshluta. Þá var þróun á alþjóðlegum hlutabréfamörkuðum einnig neikvæð, sem hefur áhrif á afkomu íslensku félaganna.

Hvað viðskiptabankana snertir er útlit fyrir að grunnafrkoma þeirra verði áfram mjög góð. Há verðbólga og lækkun á gengi krónunnar á öðrum ársfjórðungi eykur vaxtatekjur. Landsbankinn spáir til dæmis því að Glitnir og KB banki hagnist hvor um sig um þrjá milljarða á verðbólgunni.

VIÐSNÚNINGUR AVION GROUP

Stóru framleiðslufyrirtækjunum Actavis og Bakkavör er spáð góðum hagnaði. Bakkavör eykur hagnað verulega á milli fjórðunga en Actavis stendur eiginlega í stað. Hins vegar eykst hagnaður

HAGNAÐUR DREGST SAMAN Í KAUPHÖLL MILLI FYRSTA OG ANNARS ÁRSFJÓRÐUNGS Sautján stærstu félögin högnuðust um 69,8 milljarða á fyrsta ársfjórðungi en miðað við spár Glitnis og Lí skila félögin 43 milljarða minni hagnaði á öðrum árshluta.

MARKAÐURINN/STEFÁN

félaganna mikið samanborið við annan ársfjórðung í fyrra, enda hafa bæði félög vaxið með fyrirtækjakaupum og ágætum innri vexti.

Icelandic Group og Marel, auk smásölufyrirtækisins Mosaic Fashions, bæta afkomu sína stórlega á milli fyrsta og annars árshluta og hagnast á veikingu krónunnar. Hagnaður Mosaic eykst um 680 prósent milli fjórðunga og bæði IG og Marel fjórfalda hagnað sinn.

Aðeins Landsbankinn spáir fyrir afkomu nýjasta Kauphallarfélagsins, Avion Group, og býst við um 5,5 milljarða hagnaði á síðasta ársfjórðungi samanborið við 4,7 milljarða tap á fjórðungi á undan. Viðsnúningurinn skýrist af árstíðabundnum rekstri en allur hagnaður Avion myndast á sumar- og haustmánuðum. Í hagnaðartölunni reiknar bankinn með miklum hagnaði vegna sölu á eignarhlut í Avion Aircraft Trading.

AFKOMUSPÁR Á ÖÐRUM ÁRSFJÓRÐUNGI SAMANBORIÐ VIÐ HAGNAÐ Á FYRSTA ÁRSFJÓRÐUNGI

(upphæðir í milljónum króna)

	1. ársfj.	2. ársfj.*
Actavis	3.048	2.813
Alfesca	40	-145
Atorka Group	4.016	399
Avion Group	-4.749	5.578
Bakkavör	715	1.786
Dagsbrún	-195	-81
FL Group	5.839	-1.403
HB Grandi	-1.337	-1.243
Icelandic Group	87	429
Glitnir	9.098	7.010
KB banki	18.798	10.006
Landsbanki	14.276	2.934
Marel	43	226
Mosaic Fashions	112	882
Straumur	19.080	-1.816
Tryggingamiðstöðin	626	-1.045
Össur	268	225
Alls	69.765	26.555

* Hagnaðarspá byggd á afkomuspám Glitnis og Landsbankans.

SEX SKILA TAPI

Af þessum sautján félögum er áætlað að sex þeirra skili tapi á fjórðungi en það eru Alfesca, Dagsbrún, FL Group, HB Grandi, Straumur og TM. Eins og áður sagði er taprekstur hjá fjármála-fyrirtækjunum rakinn til gengistaps af hlutabréfaeign. Ástæður fyrir tapi Dagsbrúnar og HB Grandi er gengistap af erlendum skuldum en þær hækka við lækkun á gengi krónunnar. Rekstur Alfesca er mjög árstíðabundinn og myndast nær allur hagnaður í jólasölu.

VOLVO S40 VOLVO V50 VOLVO S60 VOLVO V70 VOLVO S80 VOLVO XC70 AWD VOLVO XC90 AWD

LIFÐU Í ÖRYGGI. VELDU VOLVO XC90.

Áratugum saman hafa hönnuðir Volvo leitað sannleikans líkt og Albert Einstein, rannsakað bíla við ólíkar aðstæður, reiknað út og safnað þekkingu. Hér er eitt dæmið. Volvo XC90, tækni sem hrífur alla sem henni kynast. Slík afburðatækni hefur ekki áður sést í jeppum enda flókin stærðfræði. Skoðuðu eiginleika Volvo XC90 af nákvæmni.

Lifðu heilbrigðu lífi

Skoðuðu lífið. Sérstök tækni vaktar gæði andrúmsloftsins umhverfis Volvo XC90 og breytir 75 prósent af slæmu ósóni (sem liggur við jörðu) í hreint súrefni. Hugsaðu um börnin.

Fjór hjóladrifið er sjálfvirk og eitt hið fullkomnasta sem til er. Hönnuðir Volvo fundu snilldarleið til að lækka þyngdarpunktinn í Volvo XC90 en of hár þyngdarpunktur hefur verið vandamál við hönnun jeppa þar sem hann dregur úr öryggi og aksturseginnleikum. Veldu Volvo.

Þar sem öryggi farþega er Volvo efst í huga létu hönnuðirnir ekki þar við sitja því að auki bættu þeir við tveimur nýjum tækniuppföringum: nýja stöðugleikastýrikerfinu DSTC og RSC veltivörninni. DSTC leiðrétir mistök í akstri en RSC sireiknar líkur á veltu og bregst við ef þurfa þykir. Rúsinan í

þylsuendanum er sérstyrkt Boronstálið í burðarvirki yfirbyggingarinnar sem er 5 sinnum sterkara en venjulegt stál. Útkoman úr dæminu er hámarksöryggi í Volvo XC90, sem veitir honum algera sérstöðu í samkeppni um öryggi bíla. Gefðu þér tíma og skoðuðu yfirburðatækni Volvo XC90.

Þetta er Volvo XC90. Öryggi fyrir allt að sjö manns og aðra vegfarendur einnig. Þú prófar hann og færð faglega ráðgjöf í afburðartækni sem einkennir Volvo XC90. Öryggi er lúxus – lifðu í lúxus. Komdu í Brimborg og spurðu sérfræðinga Volvo á Íslandi um lúxus sportjeppann Volvo XC90.

Sérvalið tau- eða leðurefni eru í stýri, lyklum og öðrum snertiflötum og eru laus við ofnæmisvaka samkvæmt alþjóðastaðli Öko-Tex. Spurðu um skynvæddu miðstöðina sem hindrar að mengun berist inn í farþegarýmið.

Aflaðu þér frekari upplýsinga www.volvovis

Volvo XC90 AWD bensín. Verð frá 5.990.000 kr.*

Volvo XC90 AWD dísil. Verð 6.390.000 kr.*

SÖGUHORNID

Nútíma ljósmyndun verður til

Í dag eru liðin 152 ár frá fæðingu George Eastman, sem stofnaði fyrirtækið Eastman Kodak og gerði heimsbyggðinni fært að festa minningar sínar á filmu.

Eastman fæddist í bænum Waterville í New York-ríki í Bandaríkjunum á þessum degi árið 1854 og var yngstur þriggja barna. Faðir hans rak um tíma vöggustofu en seldi reksturinn og setti viðskiptaskóla á laggirnir. Þegar fjölskyldufaðirinn lést óvænt missti skólinn fótanna og Eastman-fjölskyldan, sem hafði lagt allt sitt í reksturinn, rambaði á barmi gjaldþrots.

George litli varð að sjá fjölskyldu sinni farborða, hætti í skóla 14 ára gamall og fékk sendlastarf hjá tryggingafyrirtæki. Launin voru einungis þrjú dalir á viku. Vonir hans glæddust ári síðar er hann fékk umfangsmeira og betur launað starf hjá öðru tryggingafélagi í borginni. Þrátt fyrir þetta náðu endar ekki saman hjá Eastman-fjölskyldunni. George hóf því að læra bókhald og endurskoðun þegar heim var komið að loknum vinnudegi í von um að auka líkurnar á því að fá betur launað starf.

Draumar hans rættust fimm árum síðar þegar honum bauðst starf í banka. Hann var þá 24

TVEIR FRUMKVÖDLAR George Eastman og Thomas Edison prófa að taka kvikmynd upp á litfilmu í fyrsta sinn við heimili þess fyrrnefnda árið 1928.

ára gamall, með þrisvar sinnum hærri laun en hjá tryggingafélaginu og sá fram á að geta loks farið í frí. Samstarfsmaður hans varpaði fram þeirri hugmynd að hann skrásetti fríið með einhverjum hætti og keypti George myndavél til að taka með í fríið.

Myndavélar á þessum tíma voru langt í frá þau handhægu tæki sem þau eru í dag. Búkurinn, sem var á stærð við örbylgjuofn, stóð á þungum þrífæti úr tré auk þess sem ýms aukabúnaður fylgdi með.

Til að gera langa sögu stutta varð ekkert úr hinu langþráða fríi George árið 1877. Hann varð engu að síður heillaður af ljósmyndun en setti sér það takmark að minnka umfang ljósmyndabúnaðarins til að gera lífið einfaldara hjá þeim sem vildu geyma minningarnar.

George Eastman las allt sem hann festi hönd á um ljósmyndabúnað og gerði tilraunir í eldhúsi móður sinnar að loknum vinnudegi. Þrotlausar tilraunir skiluðu árangri þremur árum síðar. Niðurstaðan var tiltölulega handhæg ljósmyndavél sem kostaði 25 dali ásamt filmu sem hægt var að taka á 100 myndir.

FRYSTIKLEFAR

Í MIKLU ÚRVALI – ÓTELJANDI MÖGULIEKAR

HVADA STÆRÐ PARFT ÞU?

Eigum á lager fáeina tilbúna klefa ásamt kerfum frá MISA á einstöku tilboðsverði. Klefarnir eru með gólfi, þeim fylgir vatnshelt vegggljós, kerfið er einfasa 230 V og er því tilbúin til notkunar strax.

Þjóðum upp á allt sem við kemur kælingu og frystingu – klefar eftir máli, fullkomin kerfi, allar tegundir kælimiðla, hillukælar, afgreiðsluborð og djúpfrystar.

ALLAR NÁNARI UPPLÝSINGAR VEITA
Björgvín Ingvaðson <bjorgvin@vorukaup.is>
Eggert Marinósson <eggert@vorukaup.is>

vörukaup ehf

Hágæða vörur fyrir kæli- og frystiðnaðinn í 30 ár.

Dalveggi 16a · Kópavogi · Sími 561 2666

VOLVO
for life

Öll erum við einstök, hvert og eitt okkar. Enginn á sinn líkan. Fyrir okkur ert þú miðja alheimsins. Þegar þú ert annars vegar er takmark okkar bara eitt: að uppfylla óskir þínar og þarfir á þann hátt að þú litir á Brimborg sem öruggan stað til að vera á. Við erum með þér alla leið!

Öruggur staður til að vera á

Gúgglað í orðbók

Sögnin „að gúggla“ í merkingunni „að leita“ á netinu rataði í hina víðfrægu ensku samheita-orðabók Merriam-Webster í síðustu viku.

Samkvæmt skilgreiningu orðabókarinnar merkir sögnin „að nota leit- arvél Google til að finna upplýsingar um einstaklinga eða annað efni á netinu“.

„Gúgglið“ var ekki eina orðið sem rataði á síður samheita-orðabókarinnar því þangað

LEITAD Á NETINU Tvær enskar samheitaorðabækur hafa fært sögnina „að gúggla“ inn á síður sínar. Mynd/AFP

komust sömuleiðis orð á borð við „njósnahugbúnaður“, „hringitónn“ og „kartöflumús“ en síðasttalda orðið er viðhaft um þann sem situr löngum stundum við tölvu.

Samheitaorðabók Merriam-Webster er önnur orðabókin til að taka sögnina að gúggla upp á sína arma en hin víðfræða orðabók Oxford English Dictionary skráði leitarháttinn í netúgáfu sína í síðasta mánuði. - jab

Lítil hætta á árekstri smástirna

Smástirni fór nálægt jörðinni í síðustu viku en olli engum skaða, að sögn rússneskra vísindamanna sem fylgst hafa með ferð þess um geiminn síðastliðin tvö ár.

Smástirnið, sem kallast 2004 XP14, skaust hjá í 269.000 kílómetra fjarlægð frá jörðu. Það er of mikil fjarlægð til að hafa áhrif á jörðu niðri auk þess sem það var of langt í burtu til að valda tjóni á gervihnöttum sem sveima umhverfis plánetuna. Þeir gervihnettir sem fjærst eru jörðu eru í 36.000 kílómetra fjarlægð en Alþjóðlega geimstöðin er „einungis“ í 350 kílómetra fjarlægð frá jörðu.

Vísindamenn í Bandaríkjunum

og Úkraínu fylgdust spenntir með þegar smástirnið skaust hjá en þeir notuðu tækifærið til að gera ýmsar rannsóknir á því. Vonast er til að niðurstöðurnar gefi vísendingar um áhrif annarra smástirna sem fara framhjá jörðinni í nánustu framtíð en vitað er um 700 slík.

Jarðarbúar þurfa ekki að hafa áhyggjur af því að smástirni rekist á heimkynni þeirra því vísindamennirnir segja fátt benda til að það gerist næstu áratugin. - jab

SMÁSTIRNIÐ Bandarískur áhugamaður um stjörnufræði tók þessa mynd af smástirninu þegar það fór hjá jörðinni. Ef rýnt er í myndina sést dauf hvít lína sem smástirnið myndaði. MYND/AP

Leita lífs á fjarlægum plánetum

Bandarískir vísindamenn vonast til að hægt verði að bæta skilyrði til að leita að lífi á öðrum hnöttum.

Jón Aðalsteinn Bergsveinsson
skrifar

Leit að lífi á öðrum hnöttum gæti tekið stakkaskiptum, verði hugmyndir vísindamanna við Colorado-háskóla í Bandaríkjunum að veruleika.

Hugmynd vísindamannanna gengur út á að senda skerm úr plasti, sem er fimmtíu metrar í þvermál, út í geim. Hann mun skyggja á stjörnur og sólar í himingeiminum og koma í veg fyrir að þær varpi birtu á hinar ýmsu plánetur sem eru í allt að 1,6 milljóna kílómetra fjarlægð frá jörðu. Þegar birtustigið dofna á plánetunum vonast vísindamennirnir til

HUBBLE-SJÓNÁUKINN Nýjum sjónauka verður skotið út í geim árið 2013 og mun hann taka við af Hubble-sjónaukanum.

Þess að geta greint þær betur.

Þá gera vísindamennirnir ráð fyrir því að ásamt skerminum verði öflugur sjónauki í geiminum, sem megi nota til að greina líf á plánetunum. Komi í ljós að

þar sé ekkert líf að finna verður engu að síður hægt að nota sjónaukan til að greina ský, vatn og kanna hvort súrefni sé að finna á einhverjum þeirra plánetna sem verða gaumgæfðar.

Geimvísindastofnun Bandaríkja, NASA, hefur sýnt verkefniinu áhuga og veitti vísindamönnumunum jafnvirði þrjátíu milljóna króna til að þróa skerminn.

Ef allt gengur að óskum er áætlað að skjóta skerminum út í geim á næstu tíu árum, á sama tíma og James Webb-sjónaukinn verður sendur á flakk út í geim. Áætlað er að sjónaukinn fari af stað árið 2013 og mun hann taka við af Hubble-sjónaukanum.

Kínverjar senda tónlist úr geimnum

Stjörnvöld í Kína áætla að senda rannsóknarfar til tunglsins á næsta ári en þetta verður fyrsta sjálfstæða geimskot Kínverja. Geimfarið mun taka þrívíðar myndir af yfirborði tunglsins og gera ýmsar rannsóknir á efna-samsetningu þess.

Þetta er þó ekki eini tilgangur geimflaugarinnar því hún mun líka útvarpa þrjátíu kínverskum lögum aftur til jarðarinnar.

Kínverskri alþýðu gefst nú tækifæri á að velja lögin sem vistuð verða í flauginni en um er að ræða 150 þjóðlög, popplög frá Taívan og Hong Kong og óperur af ýmsum toga. - jab

KÍNVERSK GEIMFLAUG Kínverjar skutu gervihnetti á braut um jörðu í samvinnu við Geimvísindastofnun Evrópu í desember árið 2003. FRÉTTAHLAÐIÐ/AFP

Sigraði í verðbréfa-leik

Birgir Örn Birgisson bar sigur úr býtum í verðbréfa-leik Landsbankans og Virðis, félags viðskiptafræðinga úr Bifröst. Verðlaunin voru eitt þúsund Bandaríkjadala innlögna E*TRADE reikning Birgis í Landsbankanum.

Að sögn Birgis ákvað hann að taka töluverða áhættu í leiknum og hafði þann hátt á að kaupa í félögum sem lækkað höfðu hratt og veðja á að lækkunin gengi til baka. Þetta bar ríkulegan ávöxt enda varð Birgir hlutskarpastur af um fjörutíu keppendum.

Sigurjón Þ. Árnason, bankastjóri Landsbankans, og Örvar D. Magnússon, sérfræðingur á verðbréfasviði, afhentu Birgi verðlaunin.

ÞÚSUND DALIR Landsbankinn og Félag viðskiptafræðinga frá Bifröst stóðu að verðbréfa-leik þar sem keppendur áttu að ávaxta fé með verðbréfa kaupum á E*Trade vef bankans. Birgir Örn Birgisson var hlutskarpastur með trú á fyrirtæki sem aðrir höfðu misst trú á. Sigurjón Þ. Árnason, bankastjóri afhenti honum þúsund dollara fyrir sigurinn

Markmál

Þýðingar og skjalagerð

Aðsetur í Reykjavík Akadémíunni - Hringbraut 121
www.markmal.is - markmal@markmal.is - S: 660 5003

Jakki
Stærðir 48-64
5.330,-

Vesti
Stærðir M-XXL
4.600,-

Buxur
Stærðir 48-64
Frá 4.160,-

Góður vinnufélagi

Sími: 534-2900

Vinnuföt - Hlíðarföt Vesturvör 7 • 200 Kópavogi • Sími: 534-2900 • Fax: 534-2901

Skrifstofuhúsgögn

Hirzlan

Smíðsbúð 6 Garðabæ Sími 564 5040

Markaðsvaktin - Veist þú hvað er að **gerast á markaðnum** í dag?

ÓKEYPIS
REYNSLUTÍMI
á www.mentis.is

Microsoft
CERTIFIED
Partner

 mentis HUGBÚNAÐUR

Sigtúni 42 105 Reykjavík Sími 570 7600 info@mentis.is

Kynningarverð fyrir heimilið og sveitasetrið

LÁGT VERÐ

Vínreki 65x35x85
Verð áður 17.800
Verð nú 14.200

Bekkur 116x46x80
Verð áður 29.800
Verð nú 23.800

Consola 120x40x80
Verð áður 28.000
Verð nú 23.000

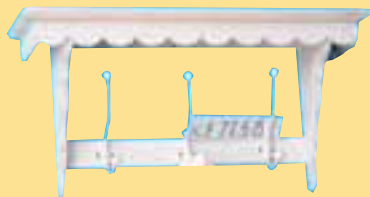
Borð 135x90x80
Verð áður 36.000
Verð nú 28.800

Veggskápur 50x21x69
Verð áður 13.900
Verð nú 11.000

Diskarekki 62x24x76
Verð áður 9.900
Verð nú 7.900

Hilluhengi 70x20x40
Verð áður 5.800
Verð nú 4.600

Kommóða 85x40x96
Verð áður 39.000
Verð nú 31.000

Kertastjakar frá 1000.- kr

Náttskápur 46x36x71
Verð áður 15.800
Verð nú 12.650

Kommóða 85x40x96
Verð áður 39.000
Verð nú 31.000

Speglar
3 stærðir
verð frá 2.960.- kr

Tvöfaldur glerskápur
107x40x184
Verð áður 68.000
Verð nú 54.500

Glerskápur 49x39x180
Verð áður 39.000
Verð nú 31.000

Náttborð 41x33x64
Verð áður 9.900
Verð nú 7.900

Skápur á borð eða vegg
71x22x52
Verð áður 9.900
Verð nú 7.900

Bókahillur tvær stærðir
64x33x181 og
90x38x185
Verð frá 28.000

Glerskápur 60x36x182
Verð áður 44.000
Verð nú 35.000

Skatthol 80x48x102
Verð áður 23.000
Verð nú 18.400

Hár skenkur 86x40x190
Verð áður 68.000
Verð nú 54.400

Hornskápur 67x40x180
Verð áður 33.800
Verð nú 27.000

Skenkur 130x43x87
Verð áður 49.900
Verð nú 39.900

CD standur 26x20x107
Verð áður 13.000
Verð nú 10.400

Söluaðilar: Versluninni Þórðarhöfða Sauðárkrók, Draumland Keflavík, Blómaborg Hveragerði og Hólmar húsgagnaverslun á Reyðarfirði

Laugavegi 20b • Sími 552 2515 • Auðbrekku 1 • Sími 544 4480

Opnunartími: mán - föst 10-18 og lau 11-16

BANKAHÓLFÍÐ

Stjórn dauðans

Boðað hefur verið til hluthafafundar í Straumi-Burðarási í næstu viku þar sem ný stjórn verður kjörin. Áhugafélag um bættu stjórnarhætti í fyrirtækjum hefur sett saman eftirfarandi stjórn: Björgólfur Thor Björgólfsson og Eggert Magnússon, fulltrúar Samsonar og tengdra aðila, Magnús Kristinsson og Þórður Már Jóhannesson, fulltrúar FL Group, og Víglundur Þorsteinsson, fulltrúi lífeyrissjóðanna og litlu fjárfestanna.

Windows XP úreldist

Bandaríski tölvurísinn Microsoft hefur hvatt alla notendur stýrikerfisins Windows 98 til að skipta því út fyrir nýrra kerfi, svo sem Windows XP. Ástæðan fyrir því er sú að fyrirtækið ætla að hætta að búa til ýmsar viðbætur við stýrikerfið. Talið er að um 70 milljónir manna noti stýrikerfið og má gera ráð fyrir því að tölvur milljóna manna verði viðkvæmar gagnvart víruskeytum vegna þessa. Vírusbanar á borð við finnska fyrirtækið F-Secure hafa því ákveðið að búa áfram til vírusvarnir fyrir þetta gamla stýrikerfi. Upphaflega átti að hætta að gera viðbætur við Windows 98 fyrir þremur árum en íbúar í fátækari löndum heims, sem höfðu ekki efni á nýju kerfi, fengu stjórnendur fyrirtækisins ofan af fyrirætlunum sínum. Ekki liggur fyrir hvort þeir eru komnir með nýtt stýrikerfi frá Microsoft.

Skammvinn HM-gleði

Eins og flestir vita lauk HM í knattspyrnu á sunnudag og vöknudu Þjóðverjar í gráum raunveruleikanum á mánudag eftir stanslausa sparkgleði í mánuð. Þýska dagblaðið Die Welt bætti enn á grámann er það hafði eftir Axel Weber, seðlabankastjóri Þýskalands, í gær, að áhrif keppinnar á efnahagslíf landsins yrðu skammvinn en það er þvert á vonir manna í stærsta aðildarlandi myntbandalags ESB. „Frábær heimsmeistarakeppni getur ekki blásið lífi í heilt hagkerfi,“ sagði seðlabankastjórinn og benti á að spád væri hægari hagvexti í Þýskalandi á næsta ári en á þessu ári.

16 milljarða samanlagt markaðsvirði SPH og SPV sem sameinast líklega seint í október.

555 milljóna hlutafjárukning Eddu útgáfu.

0,75 prósentustiga hækkun stýrivaxta sem nú standa í 13 prósentum.

E*TRADE®

„Ég hef alltaf verið keppismaður“

Þess vegna hef ég aðgang að E*TRADE. Með þátttöku í E*TRADE í gegnum Landsbankinn býðst einstaklingum möguleiki á að nýta sér beint og milliliðalaust áhugaverð fjárfestingartækifæri. Á E*TRADE getur þú keypt og selt hlutabréf í Danmörku, Noregi, Svíþjóð, Finnlandi og Bandaríkjunum. E*TRADE er einfalt í notkun, í boði eru ókeypis námskeið og allt viðmót er á íslensku.

Ert þú á E*TRADE ?

Kynntu þér málið á landsbanki.is eða hringdu síma 410 4000.

 Landsbankinn
Banki allra landsmanna

410 4000 | landsbanki.is